Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizlere sesleniyorum: 22'nci Dönem olarak, siz, inanıyorum ki, yasaların verdiği yetkileri kullanarak, zamanı geldiğinde Cumhurbaşkanını seçeceksiniz ve o zaman Türk milleti görecek ve "Bak, ehlini seç neler olacak, Türkiye hizmete doyacak, Türk bayrağı Avrupa Birliğinin kal'asına dikilecek." diyor, bu yüce Meclisi selam ve saygıyla selamlıyorum. (AK Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Albayrak.

AK Parti Grubu adına Uşak Milletvekili Sayın Ahmet Çağlayan.

Buyurun Sayın Çağlayan. (AK Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz dokuz dakika.

AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET ÇAĞLAYAN (Uşak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayıştay bütçesi üzerinde AK Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce heyeti saygıyla selamlıyorum.

Tarihsel gelişim içinde devamlı kamu maliyeleri ülkelerin en önemli problemleri arasında olmuştur. Hükümdarlık devirlerinde mutlak yetkili hükümdarların kontrol edilemeyen kamu maliyeleri açık vermiş ve ülkeler çökmüştür. Yasama yetkilerini seçimle alan ve seçimle iş başına gelen parlamentolara devretmek zorunda kalan ve bu şekilde modern devlet sistemlerine geçişte devlet gelirlerinin toplanması, giderlerinin yapılmasına izin verme yetkisi ya da özlü bir deyişle, bütçe hakkı, artık parlamentolara geçmiştir.

Parlamentolar, bütçe aracılığıyla yürütme organına verdikleri yetkilerin kendi koydukları ilke ve sınırlar içinde uygulanıp uygulanmadığını bütün ayrıntılarıyla denetlemek ihtiyacı içinde olmuşlardır. Bu ihtiyacın bir sonucu olarak da, parlamento adına görev yapan uzman ve tarafsız kurumların kurulması düşüncesi doğmuştur. İşte, sayıştaylar, böyle bir ihtiyacın ürünü olarak doğmuş ve gelişimini bugüne kadar tamamlayabilmiştir.

Modern devletler gelir toplama ve harcama yetkisini kullanırken, bu yetkinin kaynağını millî iradeye hesap verme gereğini duymuş, bunu da bağımsız sayıştaylara bırakmış. Böylece, yasama-yürütme-yargı güçleri dışında, genelde, parlamentolar arasında görev yapan bağımsız sayıştaylar devlet hayatında yerini almıştır. Bizde ise, 19'uncu yüzyılda başlayan yenileşme hareketleri çerçevesinde Padişah Abdülaziz'in 29 Mayıs 1862 tarihli iradei seniyyesiyle kurulmuş olan Sayıştay, 1876 Anayasası'nda yer alarak anayasal bir kuruluş hâline gelmiştir. Cumhuriyetin ilanıyla da, 24 Kasım 1923 tarih, 374 sayılı Divanı Muhasebatın Sureti İntihabına Dair Kanun çıkarılmış, cumhuriyet döneminde Sayıştay yeniden kurulmuş, 1924 Anayasası'nın 100'üncü maddesiyle de anayasal kimliğine kavuşmuştur.

Bu Anayasa maddesiyle, Sayıştayın Türkiye Büyük Millet Meclisine bağlı olduğu, devletin bütün gelir ve giderlerini denetlemekle görevlendirildiği açıkça belirtilmiştir. Ayrıca, Sayıştay, 1961 Anayasası'nda ve son olarak da 1982 Anayasası'nın 160'ıncı maddesinde bugünkü yerini almıştır.

Sayıştay, genel ve katma bütçeli idarelerin bütün gelir ve giderleri ile mallarını Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetleyen, sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlayan, kanunlarla kendisine verilen inceleme, denetleme ve hükme bağlama işlemini yapan bir kuruluş olarak görevini sürdürmektedir ve yargı görevi de bulunmaktadır. Ayrıca, Sayıştayın uygunluk bildirimleri hazırlaması görevi anayasal planda ele alınmış, Anayasa'nın 164'üncü maddesinde konu edilmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayıştayımızın, genel ve katma bütçeli dairelerin gelir, gider ve mallarını Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetlemek, sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamak, kanunlarla verilen inceleme, denetleme, hükme bağlama işlerini yapmak, Türkiye Büyük Millet Meclisinde kesin hesap kanun tasarıları hakkında uygunluk bildirimi sunmak gibi ana görevlerinin yanında, Yedinci Uyum Paketi çerçevesinde, 4963 sayılı Kanun'la Türk Silahlı Kuvvetlerimizin harcamalarının denetimi görevi de verilmiş ve keza bazı kurumların harcama denetimi görevi verilmesiyle yetki alanı da genişlemiştir.